

בכורות יג

חכמים	רבי אליעזר	
איך חייבין באחריותו, כפדיון מעשר שני	חייבין באחריותו, כחמש סלעים של בן	המפריש פדיון פטר חמור ומת
איך צריך להקבר, וטלה לכהן	יקבר, ומותר בהנאתו של טלה	מת פטר חמור

טעמו של ר' אליעזר: רב יוסף: דכתיב **אק פגה תפגה** וגו' מה בכור אדם חייב באחריותו, אף בכור בהמה טמאה חייב באחריותו;

קושי: א"ל אביי: אי מה בכור אדם מותר בהנאה, אף בכור בהמה טמאה מותר?
וכי תימא ה"נ, והתנן **מת פטר חמור, רבי אליעזר אומר: יקבר**, מאי **יקבר** - לאו דאסור בהנאה?

תירוץ: לא, **יקבר** כבכור אדם;

דחיית התירוץ: אלא אדם בכור הוא דבעי קבורה, פשוט לא בעי קבורה?

ועוד תניא: **מודה ר' אליעזר בישראל שיש לו ספק פטר חמור בתוך ביתו - שמפריש טלה**

עליו והוא שלו! כנראה לדעתו אסור בהנאה

תירוץ 2: אלא אמר רבא: אמר קרא **אק פגה תפגה** - לפדייה הקשיתיו, ולא לדבר אחר

סתירה	הערכין - בשעתן, ופדיון הבן - אחר שלשים יום, פדיון פטר חמור - לאלתר.	איך בערכין ובפדיון הבן ובנזירות ובפטר חמור פחות משלשים, ומוסיפין עד עולם!
רב נחמן		לומר שאם פדאו - פדוי קושי: מכלל דבנו, אם פדאו - אינו פדוי? והאיתמר: הפודה את בנו בתוך ל' יום, רב אמר בנו פדוי! תירוץ: לאו איתמר עלה, אמר רבא: דכ"ע מעכשיו - אין בנו פדוי
רב ששת	לומר שאינו עובר עליו. קושי: מתיב רמי בר חמא: מצותו כל שלשים יום מכאן ואילך - או פודהו או עורפו , מאי לאו מצוה לשהותו כל שלשים יום? תירוץ: לא, מצוה לפדותו כל שלשים יום; דחייה: אי הכי, מכאן ואילך או פודהו או עובר עליו מיבעי ליה!	
רבא	רבנן - דלא מקשי	הא רבי אליעזר - דמקשי

אמר ר' יצחק בר נחמני אמר ריש לקיש משום ר' אושעיא:

ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בבהמתו בדיניהם	אף על פי שלא משך - קנה וחייבת בבכורה
ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהם	אף על פי שלא משך - קנה, ופטור מן הבכורה

ישראל שנתן מעות לעובד כוכבים בדיניהם, אף על פי שלא משך - קנה וחייבת בבכורה
מאי בדיניהם?

ההצעה	הדחייה
בדיניהם דגופיה (יהודי שקנה עבד כנעני), דאתי בקל וחומר, אם גופיה קני ליה ישראל בכסף, דכתיב: לרשת אחוזה - הקישו הכתוב לאחוזתו, מה אחוזה נקנית בכסף ובשטר ובחזקה, אף עבד כנעני נקנה בכסף, ממונו לא כל שכן הוא!	1. אם כן, אפיי בשטר ובחזקה נמי! 2. ישראל מישראל יוכיחו, דגופיה - קני ליה בכסף, ממונו - במשיכה!
בדיניהם - שפסקה להם תורה, או קנה ט"ף עניתך , מיד עמיתך הוא דבמשיכה, הא מיד עובד כוכבים בכסף	דחייה 1: ואימא: מיד עובד כוכבים כלל כלל לא! קושי: אמרי: לא ס"ד, ק"ו הוא, אם גופו קונה, ממונו לא כ"ש? דחייה 2: ואימא: מיד עובד כוכבים עד דאיכא תרתי! קושי: אמרי: ולא ק"ו הוא? גופו - באחת, ממונו בשתיים? דחייה 3: ואימא: או בהא או בהא! קושי: דומיא דעמיתך, מה עמיתך - בחדא, אף עובד כוכבים נמי - בחדא.

ועובד כוכבים שנתן מעות לישראל בבהמתו בדיניהן, אף על פי שלא משך - קנה ופטור מן הבכורה, מאי בדיניהן?

ההצעה	הדחיה
בדיניהן דגופיה, משום דאתי בק"ו, אם גופו ישראל קני ליה בכסף, דכתיב: מכסף מקנתו , ממונו לא כ"ש?	ישראל מישראל יוכיחו, דגופו - קני בכסף, ממונו - במשיכה!
בדיניהם שפסקה להם תורה, וכי תמכרו ממכר זעמיתק , לעמיתך - במשיכה, הא לעובד כוכבים - בכסף	<p><u>דחייה 1</u>: ואימא: לעובד כוכבים כלל כלל לא! <u>קושי</u>: אמרי: לאו ק"ו הוא? אם גופו קנה, ממונו לא כ"ש?</p> <p><u>דחייה 2</u>: אימא: לעובד כוכבים עד דאיכא תרתמי! <u>קושי</u>: לאו ק"ו הוא: גופו - באחד, ממונו בשתיים?</p> <p><u>דחייה 3</u>: ואימא: או בהא או בהא? <u>קושי</u>: דומיא דעמיתך, מה עמיתך - באחת, אף עובד כוכבים נמי - באחת</p>